

HÖGSTA DOMSTOLENS DOM

meddelad i Stockholm den 21 februari 2007

Mål nr

T 2083-05

KLAGANDE

Statens jordbruksverk

551 82 Jönköping

Ombud: Jur kand EB

Jordbruksverket

551 82 Jönköping

MOTPART

B.L.R

Ombud: Advokat BR

SAKEN

Fordran

ÖVERKLAGADE AVGÖRANDET

Göta hovrätts dom den 22 april 2005 i mål T 2941-03

DOMSLUT

Högsta domstolen fastställer hovrättens domslut i den överklagade delen.

Statens jordbruksverk skall ersätta B.L.R hans rättegångskostnader i Högsta domstolen med sjutusenfemhundra (7 500) kr, avseende ombuds arvode, jämte ränta enligt 6 § räntelagen från dagen för Högsta domstolens dom tills betalning sker.

YRKANDEN I HÖGSTA DOMSTOLEN

Statens jordbruksverk har yrkat att Högsta domstolen förpliktar B.L.R att betala 4 262 kr avseende dröjsmålsränta enligt 6 § räntelagen (1975:635).

B.L.R har bestritt ändring.

B.L.R har yrkat ersättning för sina rättegångskostnader i Högsta domstolen.

DOMSKÄL

Frågan i målet är om Statens jordbruksverk är berättigat att av B.L.R erhålla dröjsmålsränta enligt räntelagen på en fordran avseende återbetalning av omställningsstöd enligt den numera upphävda förordningen (1990:941) om inkomst-, omställnings- och anläggningsstöd till jordbrukare m.m.

Omställningsstöd lämnades B.L.R i form av ett avskrivningslån. Att stödet skulle utgå i låneform framgick av förordningen, vari även angavs villkor för

erhållande och återbetalning av stöd. Förordningen innehöll inte någon föreskrift om ränta.

Räntelagen är enligt 1 § tillämplig på penningfordran inom förmögenhetsrättens område. I förarbetena till räntelagen uttalades att en analog tillämpning av lagens bestämmelser i viss utsträckning borde kunna förekomma på andra områden; som exempel nämndes familjerättens område (prop. 1975:102 s. 96). Rätt för en myndighet att ta ut ränta på en fordran som baseras på offentligrättslig lagstiftning har av Regeringsrätten ansetts kräva uttryckligt författningsstöd (RÅ 2004 ref. 54; jfr RÅ 2002 ref. 108).

Statens jordbruksverks fordran på B.L.R får anses vila på offentligrättslig grund. I enlighet med Regeringsrättens ställningstaganden får det då anses krävas författningsstöd för uttag av dröjsmålsränta. Till stöd för sitt yrkande har verket hänvisat till bestämmelser i förordningen (1993:1138) om hantering av statliga fordringar. Denna förordning riktar sig emellertid till myndigheterna (se 1 §) och innebär inte någon reglering av en myndighets rätt i förhållande till den enskilde. Inte heller i övrigt föreligger författningsstöd för räntekravet. Som hovrätten funnit skall Statens jordbruksverks talan således ogillas.

I avgörandet har deltagit: justitieråden Bo Svensson, Göran Regner, Torgny Håstad, Ella Nyström (referent) och Per Virdesten
Föredragande revisionssekreterare: Ulrika Kvarnsjö